

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความพึงพอใจของราษฎรที่มีต่อกลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ : ศึกษาเฉพาะกรณี
บ้านสบป่อง หมู่ที่ 6 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

VILLAGERS' SATISFACTION WITH THE PUBLIC PARTICIPATION STRATEGY :
A CASE STUDY AT BAN SOB PONG (MOO 6), TAMBON PANG MU, AMPHUR MUANG,
MAE HONG SON PROVINCE

นายนิรุฒ ท่อตระกูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เพื่อความร่วมมือแห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการเกษตรและป่าไม้)

พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ความพึงพอใจของราษฎรที่มีต่อกลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ
ผู้วิจัย : นายนิรุฒ ท่อตระกูล
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการเกษตรและป่าไม้)
สาขาวิชาเอก : บริหารการเกษตรและป่าไม้
ประธานกรรมการที่ปรึกษานิตยสารพิเศษ :

(อาจารย์กิตติพงษ์ โตธิรกุล)

..๒.๕.๑.๒๕๕๑/๒๕๕๐

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทราบถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของราษฎรบ้านสบป่อง หมู่ที่ 6 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2) ความพึงพอใจของราษฎรที่มีต่อ "กลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ" และ 3) ปัญหาการใช้ "กลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ" โดยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากราษฎรหมู่บ้านสบป่อง ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 106 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 84.00 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43.00 ปี ร้อยละ 90.60 สมรสแล้ว ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 64.20 สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 22.60 ไม่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาเลย ผู้ให้ข้อมูลมีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน รายได้เฉลี่ยต่อปี จำนวน 38,332 บาท ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคือการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการใช้กลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมแรงค้ำป้องกันไฟป่า โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.77 การส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะโดยมิได้รับค่าจ้าง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.65 และการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำพื้นที่ป่าไม้ในหมู่บ้านให้เป็นป่าชุมชน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.37

ส่วนความพึงพอใจของผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความพึงพอใจมากนั้นคือการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.72 การให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ

วางแผนป้องกันและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีคะแนนเฉลี่ย 2.93 การให้เข้ามามีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าของหมู่บ้าน มีคะแนนเฉลี่ย 2.75 การให้สมาชิกครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หมู่บ้าน โดยมีได้รับค่าจ้าง มีคะแนนเฉลี่ย 2.82 การส่งเสริมควบคุมไฟป่าโดยให้ร่วมกันจัดทำแนวกันไฟ โดยมีได้รับค่าจ้าง มีคะแนนเฉลี่ย 3.17 การเข้ามามีส่วนร่วมการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ป่ารอบๆ หมู่บ้าน โดยมีได้รับค่าจ้างมีคะแนนเฉลี่ย 3.03 การส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจร่วมกับ ไม้ผลยืนต้น ในพื้นที่ของราษฎรมีคะแนนเฉลี่ย 2.60 และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มีคะแนนเฉลี่ย 2.58

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลได้ระบุความพึงพอใจในระดับน้อยในด้านการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยให้จัดชุดตรวจตราป้องกันการบุกรุกทำลายป่าโดยมีได้รับค่าจ้าง มีคะแนนเฉลี่ย 2.43 การส่งเสริมปลูกต้นไม้ในพื้นที่เฉพาะ ไม้ยืนต้น เศรษฐกิจ มีคะแนนเฉลี่ย 2.05

ผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาต่อการใช้กลยุทธ์รักษาป่าโดยประชาร่วมใจ ระดับมีปัญหามากเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและครอบครัวมีคะแนนเฉลี่ย 3.16

ส่วนที่มีปัญหาในระดับน้อยนั้นผู้ให้ข้อมูลได้ระบุว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ย 2.05 การเข้าร่วมดำเนินการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ทำให้ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 2.46 การจัดตั้งกลุ่มรักษาป่าและกลุ่มประสานรักป่าขึ้นในหมู่บ้านประสบปัญหาในการจัดตั้งกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ย 2.44 การส่งเสริมให้ราษฎรปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่โดยทางราชการเข้ามามีส่วนร่วมทำให้มีปัญหาต่ออาชีพและรายได้ มีคะแนนเฉลี่ย 2.03 การแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรร่วมกันจัดตั้งป่าชุมชนประสบปัญหา มีคะแนนเฉลี่ย 2.27

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลได้ระบุเกี่ยวกับข้อความที่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุดเกี่ยวกับการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ปรากฏว่าไม่มีความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กับราษฎรในหมู่บ้าน มีคะแนนเฉลี่ย 1.57 และการให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมไฟป่า โดยการจัดทำแนวกันไฟรอบ ๆ พื้นที่หมู่บ้าน โดยมีได้รับค่าจ้าง มีคะแนนเฉลี่ย 1.64

Abstract

Title : Villagers' Satisfaction with the Public Participation
Strategy : A Case Study at Ban Sob Pong (Moo 6), Tambon
Pang Mu, Amphur Muang, Mae Hong Son Province

By : Mr. Piroon Hotragul

Degree : Master of Science (Agriculture and Forest
Management)

Major field : Agriculture and Forest Management

Chairman, Special Problem Advisory Board :

Kittipong Towthirakul

(Kittipong Towthirakul)

.....3...../1997

The objectives of this researchs were to : 1) investigate personal, economic and social characteristics of villagers in Ban Sob Pong, Tambon Pang Mu, Amphur Muang, Mae Hong Son Province 2) examine the villagers' satisfaction with the "Public Participation Strategy" and 3) identify problems in implementing this strategy. The data were collected by means of an interview schedule administered to 106 villagers in Ban Sob Pong, Tambon Pang Mu, Amphur Muang, Mae Hong Son Province.

The results revealed that 84.00 percent of the respondents were male, had an average age of 43.00 years, 90.60 percent married, and all of them were Buddhist; 64.20 percent had completed a primary level of education, while 22.60 percent had not. The average number of family members was 3 persons. Their average annual income was 38,332 baht, most of which was obtained from general labor employment, followed by agriculture.

The officials' performance considered the most satisfactory by the respondents were : promotion of forest fire prevention campaign, mean score = 3.77; promotion of afforestation in public areas without payment, mean score = 3.65; and promotion of establishing community forests, mean score = 3.37.

The aspects of performance considered very satisfactory were : information access and public relations, mean score = 2.72; allowing respondents to participate in protection and conservation planning, mean score = 2.93; allowing respondents to participate in forming village forest conservation group, mean score=2.75; allowing family members to participate in forming village forest conservation groups without payment, mean score = 2.82; promotion of forest fire control without payment, mean score = 3.17; village afforestation promotion without payment, mean score = 3.03; promotion of planting commercial forest and fruit trees on villagers' land, mean score 2.60; and the officials' performance concerning the prevention suppression of violation of forestry acts, mean score = 2.58.

The aspects of performance considered unsatisfactory were the organization of forest-patrol teams for forest protection

encroachment without payment, mean score = 2.43; and promotion of commercial forest planting, mean score = 2.05

|| The respondents' greatest problem with the public participation strategy was life and family security, mean score

3.16. Less important problems were : information access and public relations, mean score = 2.05; occupational problems due to participation in forest protection and conservation, mean score = 2.46; establishment of forest protection and forest-loving groups in the village, mean score = 2.44; problems concerning occupations and incomes due to the promotion of additional afforestation with the officials' participation, mean score = 2.03; and promotion of community forest establishment by the villagers, mean score = 2.27.

respondents' problems at the lowest level were conflict between officials and villagers, mean score = 1.57; and villagers' participation in forest fire prevention by cutting fire prevention lines without payment, mean score = 1.64